

**ПОШИРЕННЯ, ГЕОБОТАНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА
SANQUISORBA OFFICINALIS L. (*ROSACEAE*) В ОКОЛИЦЯХ МІСТА
ВИНОГРАДОВО ТА ЙОГО ЛІКУВАЛЬНІ ВЛАСТИВОСТІ**

Фельбаба-Клушина Л.М., Клушин В.О., Дубровка Н.І.
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», біологічний факультет
вул. Волошина, 32, м. Ужгород, Закарпатська область, Україна

Sanquisorba officinalis L. – євразійський вид, що поширений у помірній зоні північної півкулі. Поширений спорадично на півночі і заході України, а у степовій зоні й у Криму трапляється зрідка. В Українських Карпатах поширений переважно на низовині й у передгір'ї. Ще в середині минулого століття ця рослина була звичайним компонентом вологих заплавних лук Закарпатської низовини,

передгір'я та нижнього лісового поясу. Однак у зв'язку зі зміною гідрологічного режиму ґрунтів і зниженням рівня ґрунтових вод, участь цієї рослини у лучних фітоценозах суттєво зменшилася, з багатьох локалітетів рослина зникла. На сьогодні на низовині луки з помітною участю родовика лікарського трапляються зрідка у колишньому Виноградівському районі, теперішніх: Мукачівському (с. Лалово), Берегівському (с. Дийда), Хустському (с. Липча, с. Сокирниця) районах. В околицях м. Виноградово нами зафіксовані угруповання лук класу *Molinio-Arrhenatheretea* на вологуватих луках, де родовик лікарський має проєктивне покриття 5-10%. Разом з ним зафіксовані звичайні лучні види: *Succisa pratensis* (25-30%), який утворював разом з родовиком фіолетово-червонуватий аспект, а також *Holcus lanatus*, *Alopecurus pratensis*, *Brizia media*, *Ranunculus acris*, *R. auricomus*, *Lathyrus pratensis*, *Carex flava*, *Filipendula denudata*, *Juncus conglomeratus*, *Lysimachia nummularia*, *Scutellaria hastifolia*, *Carex praecox*, *Galium vernum*, *Veronica scutellata*, *Centaurea jacea*, *Prunella vulgaris* та інші.

Нами виявлено чотири місцезростання родовика лікарського у таких урочищах: озеро Боня 48°09'00" пн. ш. 23°01'56" сх. д. (заплавна лука навколо озера); озеро безіменне 48°09'32" пн. ш. 23°02'10" сх. д.; берег ріки Тиса, поблизу міського пляжу; 48°08'00" пн. ш. 23°05'09" сх. д.; урочище «Виннички» 48°09'22" пн. ш. 23°05'49" сх. д.

Родовик лікарський має кровоспинні, протизапальні властивості, а тому його використовують у медицині як в'яжучий і кровоспинний засіб при внутрішніх кровотечах. З рослини виготовляють також препарат санальбін, який є бактерицидним і вживається проти шлункових хвороб. Високий вміст дубильних речовин забезпечує застосування відвару коренів для припинення шлункових, маткових та кишкових кровотеч, зміцнення ясен при пародонтозі. Також відвари рослини застосовують для лікування фіброміом матки, при лямбліозному холециститі, розладах роботи шлунково-кишкового тракту. Ця рослина є хорошим протизапальним, в'яжучим та потогінним засобом. Родовик лікарський має сильні бактерицидні властивості й застосовується при запаленнях порожнини рота та гортані, для змазування ясен при гінгівіті, стоматиті, при гострому гнійному кон'юнктивіті.

РОСЛИННІСТЬ ДУБОВИХ ЛІСІВ ПЕРЕДГІР'Я МУКАЧІВСЬКОГО РАЙОНУ

Фельбаба-Клушина Л.М., Меденці Ю.Ю.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», біологічний факультет
вул. Волощина, 32, м. Ужгород, Закарпатська область, Україна

В узагальнюючих роботах, присвячених дубовим лісам Карпат бракує відомостей про ценотичну структуру лісів конкретного регіону, зокрема, про діброви Мукачівського району, які до цього часу не були предметом окремих досліджень. Зокрема, у монографії С.С. Стойка (Стойко, 2009) головна увага приділена дібровам південно-східної частини Вулканічного хребта в межах колишнього Виноградівського, теперішніх: Хустському, Берегівському районах (Чорна гора, Мужіївські гори, Косинькі гори тощо), де ці ліси займають відносно більші площі. Нами зроблено 22 геоботанічні описи лісів в околицях сіл Карпати, Чинадієво та Обава. За домінантною класифікацією нами виявлено чотири асоціації: ass. *Quercetum petraea vincosum*, *Quercetum petraea caricosum pilosi*, які